SUNDHEDSSTYRELSEN

Sundhedsstyrelsens reviderede og nye anbefalinger vedrørende voksne med erhvervet hjerneskade

Oplæg ved Line Riddersholm, Sundhedsstyrelsen.

SUNDHEDSSTYRELSEN

17.01.2021

Baggrund: Servicetjekkets væsentligste pointer

- Uensartet praksis
- Implementering: Rehabilitering på specialiseret niveau
- Patient- og pårørende inddragelse
- Kvalitet: Avanceret niveau
- Udarbejdelse af GOP og niveauer

SUNDHEDSSTYRELSEN

17.01.2021

Udmøntning af midler

Fordeling af midler på baggrund af servicetjek af hjerneskadeområdet

Initiativ	Ansvarlig	Midler (mio. kr.)			
		2017	2018	2019	2020
Tema: Patient- og pårørendeperspektiv (8,0 mio. kr.)					
Patientforeninger på området iværksætter initiativer til støtte for pårørende til personer med erhvervet hjerneskade.[1]	Patientforeninger	2,0			
Regionerne implementerer metoden 'Den involverende stuegang' eller tilsvarende metoder på neurologiske afdelinger, og der igangsættes parallelt et kompetenceudviklingsspor med henblik på at øge kompetencerne hos udvalgte fagprofessionelle i samtalestøtte til patienter med afasi.	Regioner		1,0		
Regioner og kommuner arbejder systematisk med brugertilfredshed med udgangspunkt i eksisterende erfaringer på området.	Kommuner og regioner	2,0	1,0	1,0	1,0
Tema: Kvalitet i indsatsen (6,5 mio. kr.)					
Regionerne igangsætter initiativer, der understøtter, at alle læger på relevante afdelinger i samarbejde med patienten og eventuelle pårørende udarbejder skriftelige genoptræningsplaner.	Regioner	0,5	1,0	1,0	2,0
I forlængelse af revisionen af anbefalingerne iværksætter KL og Danske Regioner i samarbejde med Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen initiativer der understøtter implementering af anbefalingerne.				1,0	1,0
Tema: Faglig kvalitetsudvikling af området (0,5 mio. kr.)					
Sundhedsstyrelsen udarbejder nationale redskaber til funktionsevnevurdering. Arbejdet forudgås af en eksternt udarbejdet foranalyse og inddrager viden om relevant sideløbende arbejde med bl.a. pro-data.	Sundhedsstyrelsen		0,5		
Tema: Tværsektorielt samarbejde (4,5 mio. kr.)					
Der iværksættes forsøg med udgående funktion fra hospitaler med højtspecialiseret funktion i neurorehabilitering til kommuner med særlig henblik på kommunal kompetenceudvikling.	Regioner		1,5	2,0	1,0
Udgifter til gennemførelse af servicetjek		0,5			
		5,0	**5,0**	**5,0**	**5,0**

Baggrund for revision og nye anbefalinger

Opgave pba. servicetjekket

- Sundhedsstyrelsen reviderer og opdaterer, med inddragelse af relevante aktører og på baggrund af eksisterende erfaringer, relevante anbefalinger, retningslinjer og forløbsprogrammer. Revisionen vil have særligt fokus på at præcisere anbefalinger vedrørende volumen, kompetencer og udstyr i genoptræning på avanceret niveau og rehabilitering på specialiseret niveau.

- Som led i revisionen af de eksisterende anbefalinger, visitationsretningslinjer og forløbsprogrammer tilføjes særskilt anbefalinger for patient- og pårørendeinddragelse, med særligt fokus på kommunalt regi.

- Sundhedsstyrelsen udarbejder nationale redskaber til funktionsevnevurdering.

SUNDHEDSSTYRELSEN

Hvad har SST udgivet?

Har revideret:

- Forløbsprogram for rehabilitering af voksne med erhvervet hjerneskade (2011)
- Genoptræning og rehabilitering til voksne med erhvervet hjerneskade – en faglig visitationsretningslinje (2014)

Er nu én publikation: **Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med erhvervet hjerneskade**

Har udfærdiget af nyt:

- Anbefalinger til Nationale redskaber til vurdering af funktionsevne

Revisionen indeholder:

- Afgrænsning og karakteristik af målgruppen (ny dataopgørelse)
- Rammer for henvisning (GOP)
- Anbefalinger til organisering (hhv. sygehus og kommune). Herunder specificering af kvalitet i indsatsen
- Anbefalinger til faglige indsatser. På baggrund af eksisterende viden
- Anbefalinger vedr. inddragelse af målgruppen, herunder pårørende. Særskilt kapitel med eksempler til inspiration
- Anbefalinger til koordination og samarbejde

Processen

- Arbejdsgruppe - 5 møder
- Følgegruppe
- Data fra Sundhedsdatastyrelsen
- Afsnit i samarbejde med Socialstyrelsen
- Offentlig høring

Funktionsevnevurdering: baggrund og formål med det nye sæt anbefalinger

- Aktører har længe ønsket ensretning af redskaber til funktionsevnevurdering.
- Nationale funktionsevnevurderingsredskaber skaber fundamentet for tilvejebringelse af nationale data, der kan bidrage til faglig kvalitetsudvikling og monitorering af området.
- Nationale funktionsevnevurderingsredskaber understøtter et fælles sprog på tværs af sektorer og fagpersoner.

Afgrænsning af anbefalingerne

Med ICF som referenceramme er der udvalgt følgende temaer for afdækning af funktionsevne:

Kroppens funktioner og anatomi

Kroppens funktioner

Afgrænset til: opsporing for dysfagi (synkebesvær pga. lammelse i mund og svælg)

Kognition

Afgrænset til: opsporing for kognitiv funktionsevne

Afgrænsning af anbefalingerne (fortsat)

Aktivitet

Omsorg for sig selv

Afgrænses til: Et menneskes håndtering af egenomsorg (P- ADL- Personal Activities of Daily living)

Gangfunktion

Afgrænses til: ganghastighed og distance.

Udvælgelse af redskaber

På baggrund af arbejdsgruppens input blev der iværksat en litteratursøgning for at afdække eksisterende standardiserede redskaber.

Kriterier for udvælgelse af redskaber:

1. Simple at anvende uden krav om særlig videreuddannelse eller avanceret udstyr
2. Enkelte at forstå og kommunikere outcome af
3. Udførbare uden meget tidsforbrug
4. Tilgængelige i dansk version
5. Uden licensbindinger

Proces

- Litteratursøgning ved ekstern konsulent
- 3 Arbejdsgruppemøder
- Høring i arbejdsgruppen

Redskaber til funktionsevnevurdering

Opsporing for Dysfagi: Voksne med erhvervet hjerneskade vurderes systematisk og så tidligt som muligt med Gugging Swallowing Screen (GUSS).

Facio Oral Tract Therapy og Swallowing Assessment of Saliva (F.O.T.T.-SAS) supplerer Gugging Swallowing Screen hurtigst muligt, såfremt der er påvist tegn på øvre dysfagi.

Opsporing af kognitiv funktionsevne: Kognitiv funktionsevne hos voksne med erhvervet hjerneskade vurderes som udgangspunkt initialt med redskabet Oxford Cognitive Screen (OCS), alternativt Montreal Cognitive Assessment (MoCA).

Personal Activities of Daily Living: Med henblik på vurdering af Personal Activities of Daily Living anvendes som udgangspunkt Barthel Index 100.

Redskaber til funktionsevnevurdering (fortsat)

Personal Activities of Daily Living: Som udgangspunkt anvendes Barthel Index 100. (Når redskabet ADL-Interview (ADL-I) bliver tilgængeligt anvendes dette, til den del af målgruppen, der kan medvirke)

Gangfunktion; herunder ganghastighed og distance: Voksne med erhvervet hjerneskade, der har gangfunktion, vurderes med en Timed Up and Go-test (TUG) og 10-meters gangtest (10 MWT) i kombination.

Voksne med erhvervet hjerneskade, der ikke har selvstændig gangfunktion, vurderes med Funktional Ambulation Classification (FAC) med henblik på standardiseret beskrivelse af gangfunktionen.

SUNDHEDSSTYRELSEN

Puljer

Pulje 1: Understøttelse af, at alle læger i samarbejde med andet relevant sundhedsfagligt personale, udarbejder skriftlige genoptræningsplaner i overensstemmelse med bekendtgørelsen og processen sker i samarbejde med patienter og pårørende.

Ansøgere, der har modtaget midler:

Nationalt projekt- Region H er projektleder.

Løbetid: 2017- 2020.

Se mere her: https://ggop.dk/

SUNDHEDSSTYRELSEN

Pulje 2: Implementering af metoden ''den involverende stuegang'' eller lignende metoder på neurologiske afdelinger, samt at der iværksættes kompetenceudvikling med henblik på at øge de sundhedsprofessionelles kompetencer i samtalestøtte til patienter med afasi

Ansøgere, der har modtaget midler:

Center for Hjerneskade, Region N, Region S, Region M

Løbetid: Pulje er afsluttet med udgangen af 2018

Pulje 3: Systematisk arbejde med brugertilfredshed i kommuner og regioner i forbindelse med genoptræning og rehabilitering af mennesker med hjerneskade.

Ansøgere, der har modtaget midler:

Fælles national ansøgning (INDTRYK og UDTRYK) Projektleder er Hammel Neurocenter.

Løbetid: 2017 – 2020., Forlænget til 1. april 2021 pga. corona-forsinkelser.

Se mere her: https://www.cok.dk/sites/cok.dk/files/2019-11/Session%206%20INDTRYK%20%26%20UDTRYK.pdf

SUNDHEDSSTYRELSEN

Pulje 4: Patientforeninger iværksætter initiativer til støtte for pårørende til mennesker med erhvervet hjerneskade. 04-0399-13

Ansøgere, der har modtaget midler:

Hjernesagen

Hjerneskadeforeningen

Løber i perioden 2017 – ultimo 2020.

Pulje 5: Udgående funktion fra sygehuse med højtspecialiseret funktion i neurorehabilitering

Ansøgere, der har modtaget midler:

- Regionshospitalet Hammel Neurocenter
- Klinik for Højtspecialiseret Neurorehabilitering/Traumatisk Hjerneskade, Rigshospitalet
- Løber i perioden 2018 – 2020. Begge forlænges til 1. september 2021 pga. corona-forsinkelser.

SUNDHEDSSTYRELSEN
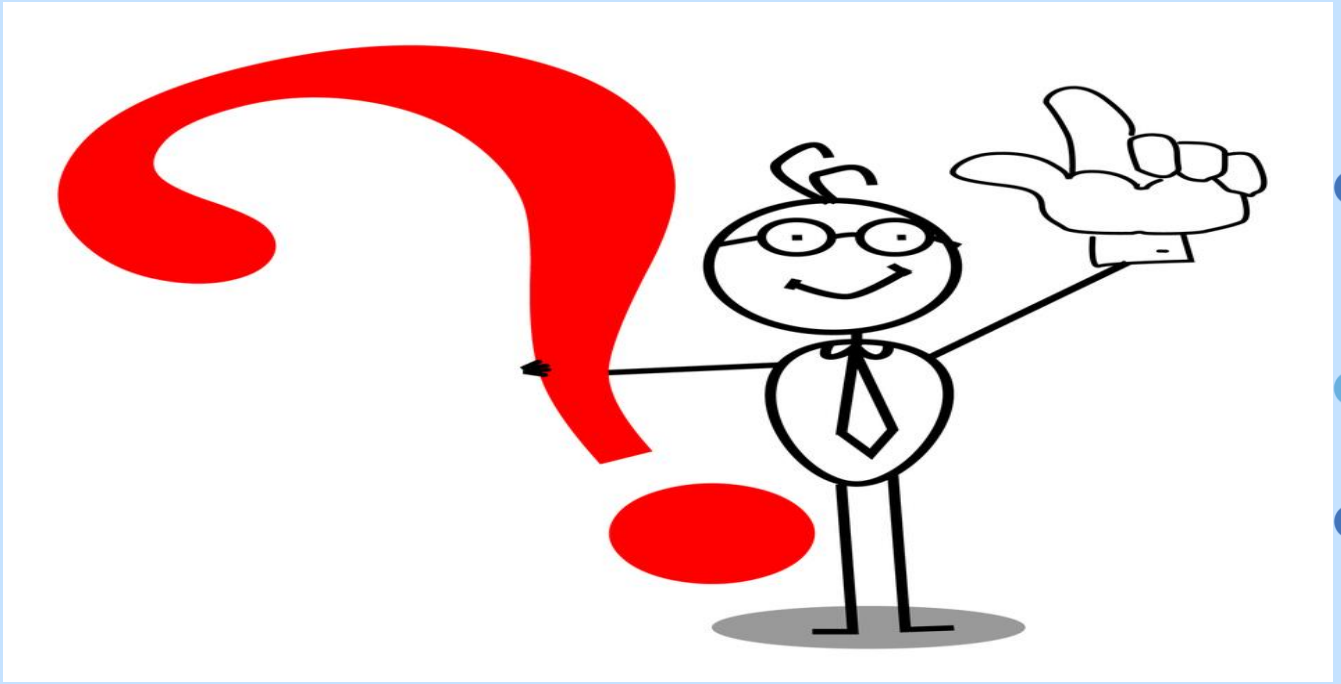
Spørgsmål/kommentarer